

Om dansk fodfolk 1932-1941, Skytskompagniet, Del 1

Indledning

Efter Hærloven af 1932 (1932-ordningen) var skytskompagniet i praksis et morterkompagni (chef med kommandogruppe samt 3 delinger á 2 mortergrupper og 1 ammunitionsdeling), som var underlagt det enkelte fodfolksregiment, mens fodfolksbataljonernes tunge kompagnier var et maskingeværkompagni (chef med kommandogruppe samt 4 delinger á 4 maskingeværgrupper og 1 ammunitionsdeling).

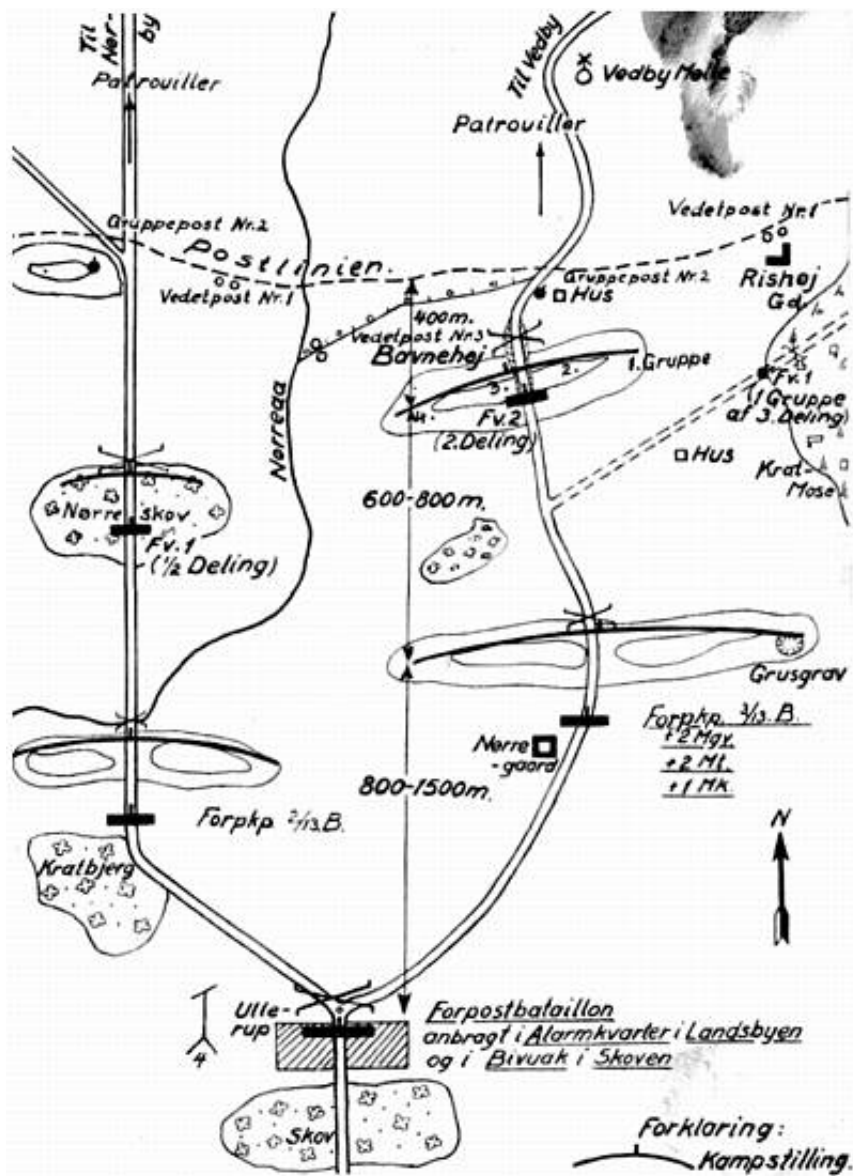
Med Hærloven af 1937 (1937-ordningen) omdannes bataljonernes maskingeværkompagnier til skytskompagnier, mens der på regimentsniveau oprettes et kanonkompagni med 37 mm fodfolkskanoner (chef med kommandogruppe samt 3 delinger á 3 kanongrupper).

Skytskompagniet

Skytskompagniet består - efter 1937-ordningen - af:

- Chef med kommandogruppe
- 2 maskingeværdelinger á 4 maskingeværer (*Se del 2*)
- 2 morterdelinger á 3 morterer (*Se del 3*)
- 1 maskinkanondeling á 4 20 mm maskinkanoner (*Se del 4*)

Kompagniets samlede styrketal er ca. 300 mand.

Principskitse - En bataljon indsat som forpostbataljon. Fra Kilde 7.

Taktisk anvendelse

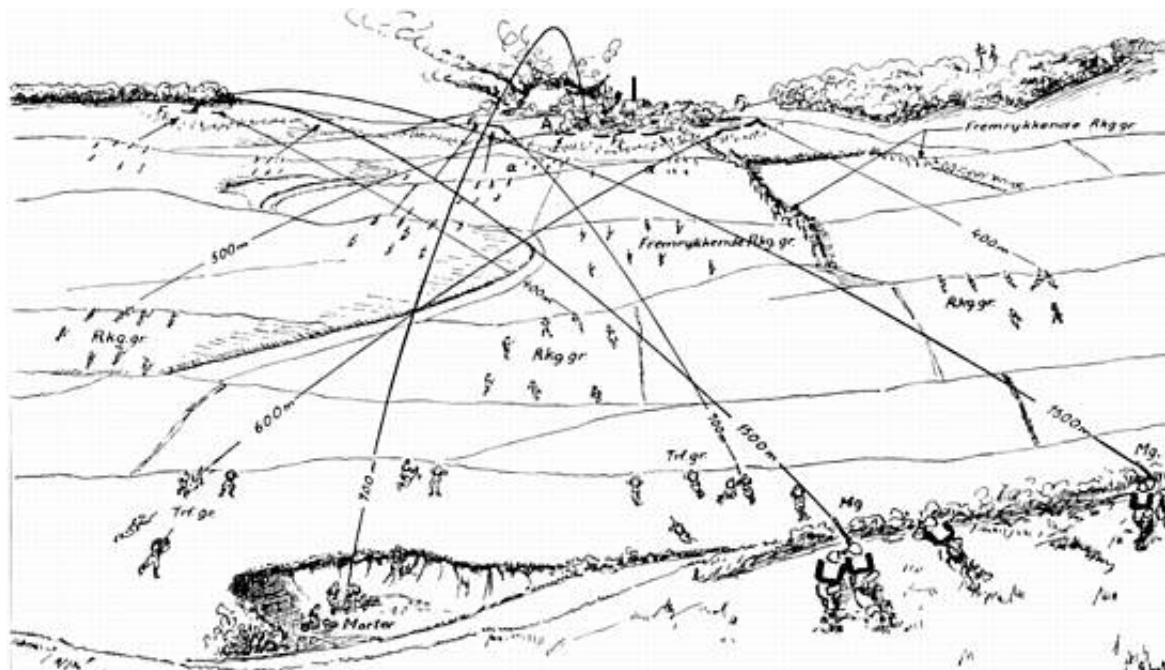
Skytskompagni har til opgave at give bataljonen et tilskud af langtrækkende, præcis og særlig slagkraftig ild, således at bataljonen er i stand til på egen hånd at angribe og slå en modstander.

Kompagniet virker sjældent samlet som kompagni, men udstykes i reglen delvis til andre kompagnier, mens resten anvendes direkte underlagt bataljonschefen.

Skitsen viser, at der fra bataljonens skytskompagni er afgivet 2 maskingeværer, 2 morterer og 1 maskinkanon til støtte for 3. Kompagni/13. Bataljon.

Vest for Ullerup har bataljonen opstillet en af sine fire trefodsdelinger (en deling á 4 trefodsgeværer ved hvert rekylgeværkompagni) som luftsikring.

(Pletten i øverste højre - jord - er et brugsspor fra en af bogens tidligere ejermænd.)

Principskitse - Morterer og maskingeværer understøtter bataljonens angreb.
Fra Kilde 5.

Kommandogruppen

P.t. rådige kilder oplyser ikke den præcise enkadrering af kommandogruppen efter 1937-ordningen, men udgangspunkt i følgende oplysninger fra Kilde 2 fås et indtryk af mulighederne:

Maskingeværkompagniets kommandogruppe (1932-ordningen)

- 1 fører
- 3 reservehornblæsere
- 1 telefonhold
- 9 ordonnanser, heraf 3 på cykel

Skytskompagniets kommandogruppe (1932-ordningen)

- 1 fører
- 1 næstkommanderende
- 3 reservehornblæsere
- 12 ordonnanser, heraf 6 på cykel

Kilde 3 og 4, som indeholder oversigter over den enkelte mands udrustning, oplyser supplerende, at der efter 1937-ordningen indgår følgende funktioner i kommandogruppen:

• reservehornblæser • fører for telefonhold • telefonister (Nr. 1 til 4) • ordonnans (til fods, cykel og hest)	• motorcykelfører • motorordonnans • motorvognfører • fører for vogne

Træn

Maskingeværkompagniets   Skytskompagniets ammunitionsdeling

**ammunitionsdeling
(1932-ordningen)**

(1932-ordningen)

- 1 fører
- 1 næstkommanderende

2 grupper á

- 1 fører
- 8 forsynere
- 1 karremand
- 1 hestetrækker
- 1 patronkarretog á 1 forstilling og 3 patronkarrer
- 4 hestetrækkere
- 4 reserveheste
- 1 kusk
- 1 reservebøsse-mager
- 1 oppasser

- 1 ammunitionsvogn (trænvogn)

- 1 fører
- 3 grupper á

- 1 fører
- 4 forsynere
- 1 karremand
- 1 hestetrækker

- 1 granatkarre

Kilderne omtaler organisationen af 1932-skytskompagniet som foreløbig og at der gennemføres forskellige forsøg; måske er ovenstående derfor kun et eksempel.

Med 1937-ordningen transporteres skytskompagniets reserveammunition nu af Ammunitionsdeling II ved bataljonens stabskompagni:

Ammunitionsdeling II (1937-ordningen) (alle hestetrukne trænvogne)

- Ammunitionsvogn I
- Ammunitionsvogn II
- Ammunitionsvogn III

- 4 patronkarrer med 8 mm ammunition
- 2 granatkarrer med 81 mm ammunition
- 4 patronkarrer med 20 mm ammunition

Trænvogn M.1909. Fra Kilde 3.

For billeder af karremateriellet se Del 2, 3 og 4.

Yderligere ammunition til blandt andet skytskompagniet findes - på lette lastvogne - ved regimentets ammunitionskolonne.

Skytskompagniets træn (1937-ordningen) (alle vogne er lette lastvogne)

- Køkkenvogn I (morterstyrke og maskinkanondeling)
- Køkkenvogn II (kommandodeling og maskingeværstyrke)

På køkkenvognene findes:

- Det fornødne antal kogekasser med dagens middag
- Køkkenrekvisitter
- Brød og tørkost til kompagniet for 1 dag
- Havre for 1 dag

- Bagagevogn I (kommandogruppe og maskingeværstyrke)
- Bagagevogn II (maskinkanondeling)
- Bagagevogn III (morterstyrke)

På bagagevognene findes:

- Kompagniets arkiv, kort og kvartermærke
- Mandskabets bagagetornystre
- Befalingsmændenes kufferter
- Skomagerværktøj
- Skrædderværktøj
- Reserveudrustning for enkeltmand
- Pudse- og rengøringsmidler

Maskingeværdelingens karremateriel læsset på lastvogne. Fra Kilde 5.

Ligeledes antydes det af funktionerne i kommandogruppen, at skytskompagniet rådede over motorcykler - muligvis en sidevognsmotorcykel til chef og/eller næstkommanderende samt en eller flere solomotorcykler til motorordonnanserne.

Transport på motorvogn

Er der behov for at fremføre skytskompagniet hurtigt og/eller over længere afstande, kan såvel mandskab som materiel fremføres på lastvogne.

Hestetransport. Fra Kilde 5.

Karrehestene transporteres ligeledes på lastvogne.

Lastvognene må antages at komme fra transportelementer ved regimentet eller divisionen.

Kilder

1. *Danmarks Hær, Bind I og II* under redaktion af kaptajn Hector Boeck, kaptajn S.E. Johnstad-Møller og kaptajnløjtnant C.V. Hjalf, Selskabet til udgivelse af kulturskrifter, København 1934-1935.
2. *Huskebog til brug i felten, ved øvelser og krigsspil* af H.H. Jørgensen, N. Olaf Møllers Forlag, København 1936.

3. *Lærebog for Fodfolkets Korporalskoler - Udrustning og Train*, Krigsministeriet, København 1941.
4. *Feltudrustning for Enkeltmand*, Krigsministeriet, København 1936, med rettelsesblade frem til august 1941.
5. *Forsvarsbogen* af oberst T. Andersen, Gyldendal, København 1941.
6. *Lærebog for Hærens Menige, 1. Del*, Midlertidig udgave, København 1946.
7. *Lærebog for Fodfolkets Korporalskoler - Felttjeneste*, Krigsministeriet, København 1940.

Per Finsted